108

Biblioteca mun[illegible]
Tîrgu-Mureș

Cutezătorii

29 (95)

JOI, 17 IULIE 1969, ANUL III

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR.

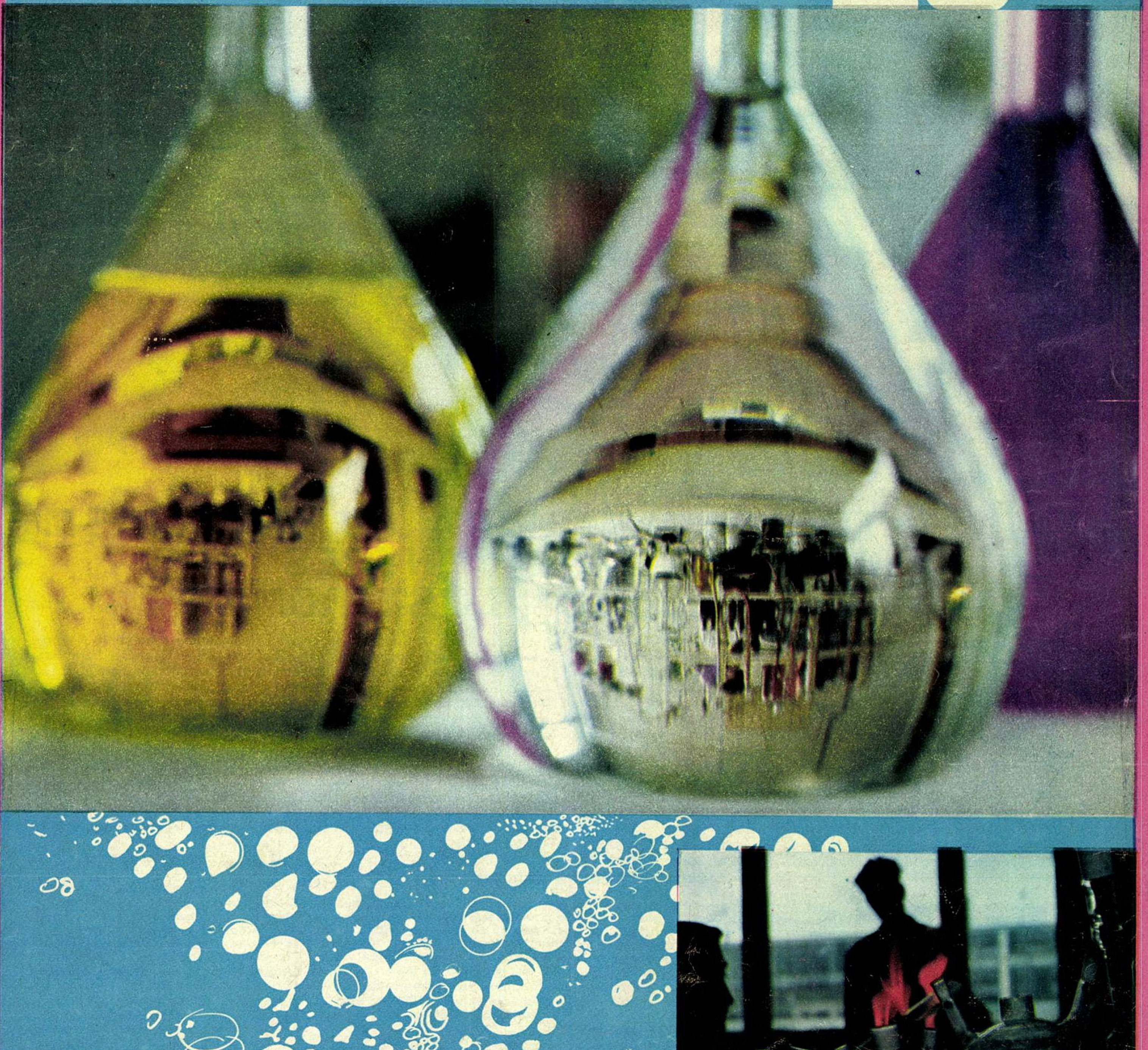

Fascinația CHIMIEI

pag. 6-7

ECRAN

O întîlnire de neuitat.

Asemeni tuturor copiilor din țara noastră, micii oșeni știu de cîtă dragoste și grijă părintească se bucură tînăra generație a patriei din partea conducerii de partid și de stat, din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu personal.

ȚARA ÎNTREAGĂ ÎNTÎMPINĂ CU ENTUZIASM CEL DE AL X-LEA CONGRES AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Pe măsură ce ne apropiem de ziua deschiderii celui de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român, trăim o seamă de momente de o deosebită semnificație în viața patriei și a partidului. Să numim aici doar vizitele de lucru în mai multe județe făcute de tovarășul Nicolae Ceaușescu, întîlnirile secretarului general al C.C. al P.C.R. cu oameni ai muncii din toate domeniile de activitate, participarea sa, și a altor conducători de partid, la conferințele extraordinare ale organizațiilor județene ale P.C.R., consacrate dezbaterii documentelor pregătitoare ale celui de al X-lea Congres.

Pretutindeni vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu a fost primită de către toți oamenii muncii — români, maghiari și de alte naționalități — cu mare bucurie, cuvîntările secretarului general al C.C. al P.C.R. fiind ascultate cu deosebită atenție, subliniate necontenit de ovații și aplauze de aprobare dată politicii interne și externe a partidului nostru.

Într-o atmosferă de înflăcărare, conferințele județene și-au însușit propunerea Conferinței organizației municipale București, împuternicind delegații aleși pentru Congres să susțină realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român. Entuziaștele luări de cuvînt ale vorbitorilor, care au cerut delegaților să aducă la îndeplinire acest mandat, înaltele aprecieri, de profundă stimă și prețuire la adresa activității atît de bogate și neobosite desfășurată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, aplauzele îndelungi, uralele cu care au fost salutate hotărîrile luate în acest sens de conferințele județene de partid, constituie o ilustrare grăitoare a dragostei fierbinți pe care comuniștii, întregul popor, o nutresc pentru secretarul general al C.C. al P.C.R., a convingerii lor nezdruncinate că prezența sa în fruntea partidului chezășuiește împlinirea cu cinste a marilor exigențe ce revin pe linie de partid și de stat acestei înalte funcții, asigură fermitatea cu care politica partidului va sluji și în viitor interesele fundamentale ale poporului român, cauza socialismului și păcii în lume.

Cronicar

ILUSTRATĂ DIN 1975

PORTATIVELE LUMINII

Iată ce mi-a povestit un operator cinematografic: «Am început lucrul la un film inspirat din istoria patriei, un film a cărui acțiune se desfășoară în urmă cu două secole. Multe dintre scenele sale se petrec în locuri pitorești, în obiectivul aparatului meu trebuind să cuprind largi spații naturale, devenite cadrul unor bătălii. Firește, am descoperit nenumărate asemenea locuri, dar de fiecare dată m-am ciocnit de o piedică ce mi-a dat mult de furcă: pretutindeni întîlneam stîlpii de înaltă tensiune. Evident, ei nu puteau să apară în filmul nostru, nu puteau fi văzuți într-o povestire dintr-o epocă în care energia electrică încă nu era cunoscută. Pînă la urmă am izbutit să-i evităm, dar mă gîndesc ce se va întîmpla peste cîțiva ani, cît de greu va fi pentru operatorul unui film inspirat din alte vremi, să găsească la noi un spațiu mai întins fără să întîlnească siluetele argintii ale stîlpilor transportori de electricitate...»

Nimic mai adevărat! Dacă azi, la noi, se produce în aproape două săptămîni întreaga energie electrică a României anului 1938, la sfîrșitul viitorului cincinal — așa cum prevede proiectul de Directive ale celui de la X-lea Congres al partidului — aceeași energie va fi realizată în mai puțin de o săptămînă. O impetuoasă dezvoltare va lua programul de amenajări hidroenergetice. Paralel cu terminarea marii hidrocentrale de la Porțile de Fier, prevăzută să intre în funcțiune în anul 1971, au și început sau vor începe curînd construcțiile unor noi hidrocentrale pe rîurile Lotru, Argeș, Someș, Olt, Sebeș. Anul 1975 va consacra România socialistă printre țările cu o puternică rețea producătoare de energie electrică, aceasta atingînd impresionantele cifre de 55—57 de miliarde de kilowați/oră. Și sistemul hidroenergetic național se va dezvolta în continuare. Între anii 1975—1980, apele Dunării vor pune în mișcare turbinele altor hidrocentrale, va fi folosit potențialul Siretului, al Rîului Mare si a altor cursuri de apă.

Așadar, alegînd o ilustrată din '75, indiferent ce loc pitoresc din țara noastră va înfățișa ea, în imagine vor intra silueta zveltă a stîlpului de înaltă tensiune și portativul firelor transportînd forță și lumină, simboluri ale puterii și civilizației României socialiste.

OCTAV PANCU-IAȘI

LA TEMPERATURA OȚELULUI

de TRAIAN FILIP

L-am găsit instalat la biroul său, ca în fața unui pupitru de comandă, cu o complicată aparatură de bord. Claviaturi de butoane, instalații de radio și de interfonie îl legau de întregul complex din preajmă. Vocile vin din spațiu, prin zidurile ca de fortăreață, se întîlnesc aici, se orchestrează. Aduc om lîngă om și utilaj lîngă utilaj. El mă privește cu ochi ageri, avizi. Îmi deschide în față hărțile combinatului și-mi prezintă mii de corpuri în mișcare. Îmi vorbește despre programarea lor, despre orientarea lor, despre iscusința de a le cunoaște și măsura, și forța, și viteza. Din postul său de comandă, el pune în mișcare locomotive, trailere cu sute de roți, autocamioane, care transportă sute și sute de piese. Desigur, el nu este singur în munca de conducere, dar multe din actele acestei mărețe reprezentații depind numai de dînsul, de mintea lui, de forța lui, de concepțiile lui. Și șantierul, ca o fanfară puternică, așteaptă ca diapazonul directorului tehnic să producă în fiecare dimineață sunetul-etalon al preciziei și al hărniciei. Dar cine este el?

Cu cinci ani în urmă a venit de la Hunedoara. Și-a spus numele: **Ștefan Șerban.** Un tînăr inginer, comunist, care obținuse rezultate bune și a fost trimis la Galați. A cerut încuviințarea să privească șantierul. A văzut atunci macarale de o sută de tone. Nu credea că asemenea macarale ar putea să existe pe șantierele noastre. (Acum există macarale și mai puternice, de o sută patruzeci de tone). Utilajele, proiectele, fluviul, oamenii l-au cucerit. A rămas aici. A reorganizat sectorul de mecanizare pe baze noi, trecînd un examen extrem de dificil. În scurt timp a fost numit director tehnic, aici, între Cătușa și Mălina, pe plaiul cetății daco-romane de la Barboși, pe cel mai mare șantier din țară. Vocația

(Continuare în pag. 4)

DE LA COMUNIȘTI
ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA

Poeți contemporani

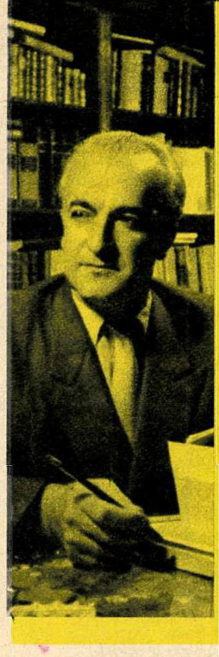

Stemă cu brazi

de RADU BOUREANU

Nevolnică mi-e pana ca vultului gheara
Zgîrcită, cînd săgeata în slavă l-a atins,
Și vie mi-e cerneala cînd dau ca să cînt țara
Cu aspre culmi de piatră și cernoziom întins.

Bătăile de sînge în inimă prea rare,
Ferestre prăfuite-mi simt ochii, și apoși,
Mi-ajung pînă la inimă glasuri legendare
Și fulgere din paloșe drepte de strămoși.

O, vino tu burete al nopții înstelate
Ștergînd ferestre oarbe, luceferii să-i lași,
Prin pîlpîirea nopții-n stelare nestemate
Să văd mai clară vremea cu mari înaintași.

Deprins să știu trecutul în dreapta lui lumină,
Deprind și dreapta cale cu treptele de azi
Ce duc la dăruita mea țară, la grădina
Ce-a înflorit orașe sub stemele cu brazi.

Cu ocazia unei călătorii în U.R.S.S., un redactor al revistei «Cutezătorii» s-a adresat campionului mondial de șah BORIS SPASKI cu rugămintea de a scrie cîteva rînduri cititorilor revistei noastre. Iată ce vă transmite marele maestru al șahului:

DRAGI COPII ROMÂNI

Șahul este unul dintre cele mai cunoscute jocuri. Sînt milioane de tineri șahiști pe planeta noastră.

De curînd, în Uniunea Sovietică, a luat sfîrșit finala campionatului unional organizat de clubul «Tura albă» la care au participat 50 000 de unități de pionieri.

Prin paginile revistei «Cutezătorii» vă adresez, dragi copii români, un călduros salut și urarea de noi și mari succese în acest străvechi și minunat sport al creierului, care este șahul!

3DH200

RECORD ROMÂNESC DE FORAJ ÎN AMERICA DE SUD?

DA!

SPUN

Cutezătorii

În Patagonia, în regiunea golfului San Jorge, se află orașul Comodoro Rivadavia. Aici, nu de mult, sonda românească 3 DH-200 a obținut o mare victorie: a străpuns roca pînă la 5 160 m adîncime! **Cu acest prilej, Stelian Teodorescu, inginer-șef la Uzinele «1 Mai» din Ploiești, a primit felicitări din partea colegilor lui argentinieni, care i-au spus că performanța obținută de instalația noastră de foraj reprezintă un nou record la acest gen de forări în America de Sud.**

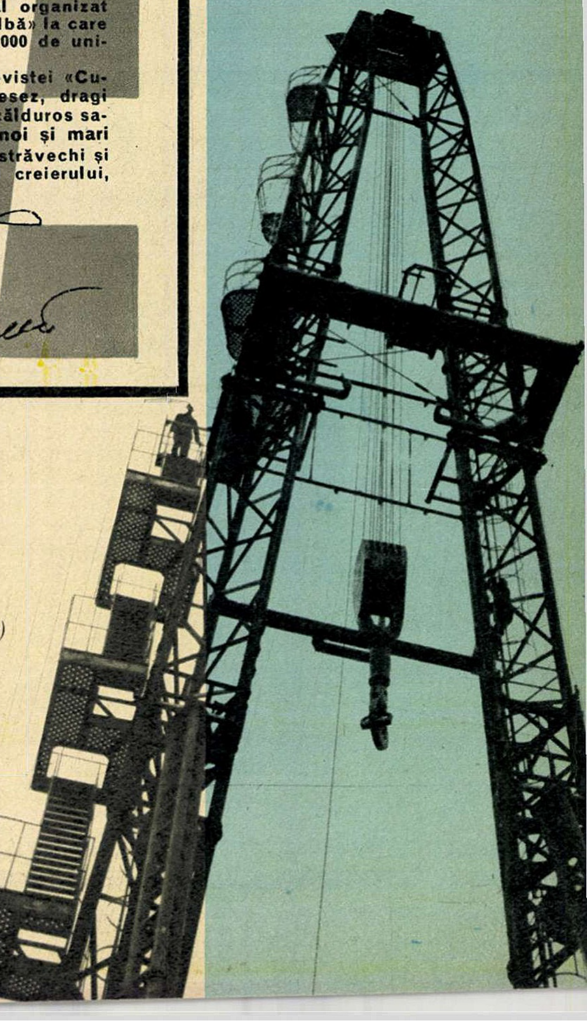

START
în
„EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII"

(Citiți amănunte în pag. 4-5)

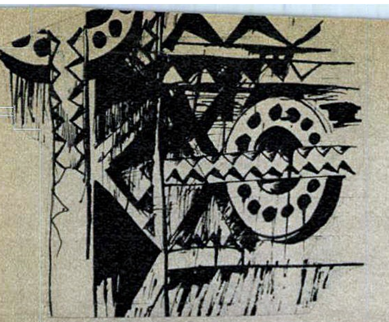

Căutătorii de COMORI din BRĂDEȘTI

... Vera mai aruncă o ultimă privire, voind să vadă dacă totul este în ordine. Da, toate sînt la locul lor: și cusăturile, și vasele, și ulcelele de lut măiestrit smălțuite, și lingurile încrustate, și culegerea lor de folclor pe care au intitulat-o «Înșiră-te mărgărite»... Nici florile nu lipsesc. Așa că invitații pot să vină.

Glasurile vesele ale celor postați la intrare vestesc că oaspeții au sosit. Sînt cîțiva dintre cei mai vîrstnici oameni din sat: Elena Goșa, Floarea Untaru, Ștefan Ivănel, Ecaterina Zidaru, toți îmbrăcați cu cele mai frumoase costume naționale specifice locului. Pionierii îi conduc în sala în care și-au instalat micul lor muzeu etnografic. Și, după ce bătrînii se minunează de tot ceea ce văd, iau loc pe scaune. Apoi, din vorbă în vorbă, iată-l în plină legendă:

— ...Și uite-așa, haiducul Măruntelu, care a trăit chiar pe aici, prin Dolj, i-a purtat pe jandarmi pe drumuri pînă la noi în Brădești. Și aici pierdută i-a fost urma...

— Dar despre haiducul Ghiță Cătănuță ne povestiți? au rugat-o copiii pe tușa Leana.

— Ascultați «Soarele și luna» E o baladă despre el.

Micii etnografi și folcloriști sînt numai ochi și urechi. Creionul lui Ionel aleargă pe filele albe. El adaugă noi cîntece bătrînești, doine și balade, strigături și ghicitori voluminoasei culegeri de folclor a pionierilor și elevilor din Brădești.

E. MĂNESCU

Cîțiva dintre căutătorii de comori de la Școala generală din Brădești. ▼

Vacanță BRAȘOVEANĂ

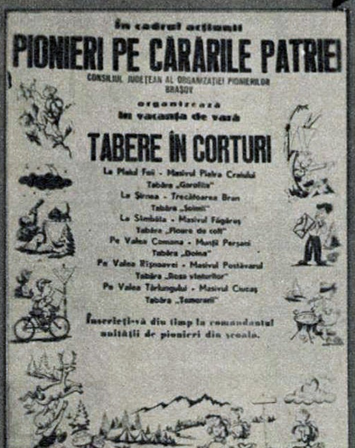

În cadrul acțiunii

PIONIERI PE CĂRĂRILE PATRIEI

CONSILIUL JUDEȚEAN AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

BRAȘOV

organizează

în vacanța de vară

TABERE ÎN CORTURI

La Plaiul Foii - Masivul Piatra Craiului

Tabăra „Garofița"

La Șirnea - Trecătoarea Bran

Tabăra „Șoimii"

La Sîmbăta - Masivul Făgăraș

Tabăra „Floare de colț"

Pe Valea Comana - Munții Perșani

Tabăra „Doina"

Pe Valea Rîșnoavei - Masivul Postăvarul

Tabăra „Roza vînturilor"

Pe Valea Tărlungului - Masivul Ciucaș

Tabăra „Temerarii"

Înscrieți-vă din timp la comandantul unității de pionieri din școală.

După cum reiese și din afișul alăturat, pionierii și elevii din municipiul și județul Brașov au nenumărate posibilități de a-și petrece vacanța. Le amintim pe cele mai interesante: taberele turistice de la Mălăiești (în Bucegi), la Maliuc, (în Delta Dunării), la Paliul Foii, Șirnea, Sîmbăta (Masivul Făgăraș), Valea Comana, Munții Perșari, Valea Rîșnoavei, masivul Postăvarul, Valea Tărlungului, masivul Ciucaș; Turul României — excursie a echipajelor reprezentative ale municipiului Brasov la concursurile «La șase pași de o excursie» și Expediție în Făgăraș; concursul cicloturistic «Floarea prieteniei» pe traseul București-Sofia.

Primele echipaje

ȘI IATĂ-NE, ÎN SFÎRȘIT, TRECUȚI DIN FAZA DISCUȚIILOR ȘI PREGĂTIRILOR, ÎN DOMENIUL FAPTELOR. PRIMELE ECHIPAJE PARTICIPANTE LA «EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII» AU PORNIT DE-A LUNGUL ITINERARIILOR DINAINTE STABILITE, PENTRU A CERCETA, DIN DIVERSE PUNCTE DE VEDERE, ZONE GEOGRAFICE DINTRE CELE MAI INTERESANTE.

«VULTURII RETEZATULUI»

...și-au luat zborul din Botoșani, locul lor de baștină, și s-au oprit tocmai la Uricani. De aici, luîndu-și pentru 14 zile la revedere de la tren și autobuz, de la paturi și mîncarea gătită de mămica, și punîndu-și toată nădejdea în picioarele lor, în corturi și-n proviziile din rucsacuri, cei 18 pionieri de la Școala generală nr. 1 din localitate *au atacat Munții Retezatului, cărora vor să le smulgă măcar o parte din tainele lor, călătorind, cu scurte popasuri destinate cercetărilor de tot felul, de-a lungul unui itinerar pentru care i-ar invidia orice turist: Cabana Cîmpul lui Neag. Gura Butei, Vîrful Cutlura, Stîna de Rîu, Lacul Galeșul etc.*

Și, tot din Botoșani, la o zi după «Vulturi», a luat startul cel de-al doilea echipaj format din 20 de pionieri și elevi de la Școala generală nr. 5, *care au pornit spre munții Călimani pentru a studia «cît mai amănunțit posibil» — după cum ne-au comunicat ei — o zonă deosebit de interesantă: Vatra Dornei, Neagra Șarului, Panaci, Runc, mina de la Călimani, Vîrful Pietrosul, Obcina Bucovinei, Mestecăniș, Rarău etc., de-a lungul căruia vor strînge plante, insecte, minerale, vor culege folclor, vor cunoaște obiceiuri ale oamenilor.*

TULCENII ÎN MARAMUREȘ ȘI ÎN NORDUL MOLDOVEI

Ca toate celelalte echipaje din județele sudice ale țării, tulcenii nu au «la ei acasă» cei 500 m altitudine prevăzuți de regulament. Dar faptul acesta nu i-a făcut să stea cîtuși de puțin pe gînduri. Dimpotrivă, chiar, s-au hotărît mult mai repede decît alții. Trei echipaje ale pionierilor din acest județ dobrogean vor lua parte la expediție, dintre care unul, cel al pionierilor de la Liceul nr. 2 din Tulcea, *se află pe unele dintre cele mai nordice drumuri și cărări ale țării, în Maramureș și nordul Moldovei (Baia Sprie. Munții Gutîi, Borșa, Cîrlibaba, Iacobeni, Vatra Dornei, Munții Rarăului. Pietrele Doamnei, Gura Humorului, Voroneț, Putna etc.) cu scopul mărturisit de a aduna un bogat material geologic, botanic, istoric și folcloric.*

LA IZVOARELE BISTRIȚEI

Cîți dintre voi nu doresc să poată spune: «Știți, am văzut locul din care izvorăște cutare rîul!» Peste cîteva zile, adică după ce se vor întoarce din expediția în care au pornit, cei 10 membri ai echipajului pionierilor de la Liceul nr. 2 din Bistrița-Năsăud *vor avea această posibilitate. Pentru că, printre alte locuri și localități vizitate și cercetate mai ales din punct de vedere geografic,*

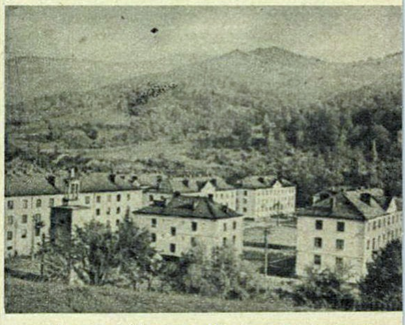

La închiderea ediției am primit din partea echipajului «Vulturii Retezatului»

LA TEMPERATURA OȚELULUI

(urmare din pag. 3)

sa de constructor furnalist s-a realizat în deplinătate. El a pus excavatoarele să sape și excavatoarele au săpat pînă la treisprezece mii de metri cubi de pămînt pe zi; a pus betonierele să lucreze și a turnat pînă la trei mii de metri cubi de betoane; a avut de înfruntat labirinturile unor temelii adînci; a trebuit să croiască drumuri pentru mașini pe un platou de peste o mie de hectare. Dar nu s-a speriat. Și, cutezînd, a izbutit.

Ieș împreună cu inginerul Ștefan Șerban din pavilionul administrativ și pornim pe șantier. Mașinile aleargă de la un pilon la altul. Vor fi peste o sută de mii de piloni înfipți în acest sol. Mașinile aduc betoane, cară pămînt, transportă utilaje. Sînt atît de numeroase problemele pe care trebuie să le rezolve un constructor, încît acum ele au trecut pe un calculator electronic. Urcăm împreună în turnul de fum care atinge o sută douăzeci de metri înălțime. Combinatul ni se înfățișează de parcă ar fi văzut din avion. Ne ducem pe malul Dunării, în locul viitorului port al combinatului. Aici, unde acum mai foșnesc sălciile, va ancora flota oțelului, se vor descărca de minereuri cargourile puternice construite mai la vale, pe șantierul naval. Ne îndreptăm pe malul bălții Cătușa, care va deveni unul din bazinele de alimentare ale combinatului și urcăm la cel de-al doilea furnal. Mi-l laudă. Primul furnal lucrează de un an de zile, al doilea își va aprinde flacăra în cinstea marei aniversari din vara aceasta, al treilea își va aprinde focul lîngă celelalte două, așa cum noile laminoare se alătură halei laminorului de tablă groasă. Ștefan Șerban trădează o mare forță interioară si o întreagă gamă de sentimente de mîndrie față de opera înfăptuită aici de treizeci de mii de oameni. El conduce o parte din această armată de oameni, înarmați cu mii de mașini, agregate, locomotive și vagoane care pătrund pe diferite căi în incinta san-

pe traseu

botanic și zoologic (Valea Bistriței Aurii, Pasul Prislop, Izvorul Ursului, vîrfurile Gargălău, Cepii, Tomnatic și Ineu, Șeaua Tarnița Bîrsanului ș.a.) ei vor ajunge și se vor opri o zi și la izvoarele rîului Bistrița.

DOUĂ ECHIPAJE PE ACELAȘI ITINERAR

Două echipaje ale Casei pionierilor din Iași au pornit împreună pe același itinerar, în zona turistică a Ceahlăului: Bicaz, Durău, Piciorul Odăii, 7 Noiembrie, Dochia, Toaca, Izvorul Muntelui. Dar, în timp ce unul dintre ele va studia zona respectivă din punct de vedere geografic, geologic, istoric și naturalistic, cel de-al doilea se va ocupa de arheologie, etnografie și folclor.

După cum se vede, ieșenii sînt hotărîți să epuizeze cercetarea acestui itinerar din toate punctele de vedere posibile și prevăzute de regulament. E o idee mai originală despre care abia după terminarea expediției se va putea spune cît a fost de bună.

*

Așadar, primul pas — totdeauna cel mai greu — a fost făcut. La data cînd trimitem la tipar aceste rînduri, primele echipaje participante la «Expedițiile Cutezătorii» se află de-a lungul itinerariilor alese, altele fiind gata de start. Așa cum s-a stabilit din vreme, membrii lor ne vor transmite știri de pe trasee despre felul în care decurg expedițiile. În numerele viitoare ale revistei veți putea afla alte noutăți.

C. DIACONU

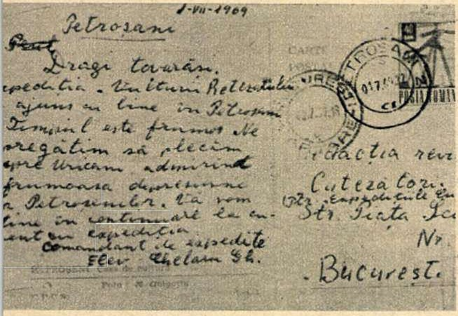

1-VII-1969

Petroșani

~~Pest~~

Dragi tovarăși,

xpediția - Vulturii Retezatului

ajuns cu bine în Petroșani

Timpul este frumos. Ne

regătim să plecăm

pre Uricani admirînd

frumoasa depresiune

a Petroșanilor. Vă vom

ine în continuare la cu-

ent cu expediția

Comandant de expediție

Elev Chelaru Gh.

Redacția rev

Cutezătorii

Str. Piața Sc

Nr.

București

această vedere din Uricani și un scurt **mesaj.**

---

tierului, pe cei o sută de kilometri de linie ferată, pe sutele de kilometri de drumuri. Dar, din vreme în vreme, pașii lui se abat la furnale, la slebing, la oțelăria intrată în funcțiune anul trecut. Ne-am oprit la blocul convertizoarelor. Lingotierele — ca niște imense baterii de becuri, cu lumină albă, latentă, aburindă — ne-au țintuit în magia lor. Oala turna lumină de lavă și lingotierele se aprindeau la rînd, privite de oțelari prin măști, prin ochelari. Chipul inginerului, în licăririle orbitoare, era transfigurat. Mi-am dat seama că el vine adeseori aici anume pentru a prinde noi puteri. Aici se află concluzia cea mai solidă a muncii sale. Tot ceea ce se înfăptuiește pe șantier are un singur sens: producerea a cinci-șase milioane de tone de oțel la sfîrșitul viitorului cincinal.

Un program imens, pe care tînărul comunist, deopotrivă cu zecile de mii de constructori și siderurgiști din Galați, este decis să-l realizeze în mod deplin, deoarece spiritul avîntat al epocii noastre favorizează mai mult ca oricînd dezvoltarea inteligenței, talentelor și hărniciei oamenilor.

VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT

MANUSCRISUL PIERDUT

Scenariu: AL. BOGDAN

Ilustrații: V. BACIU

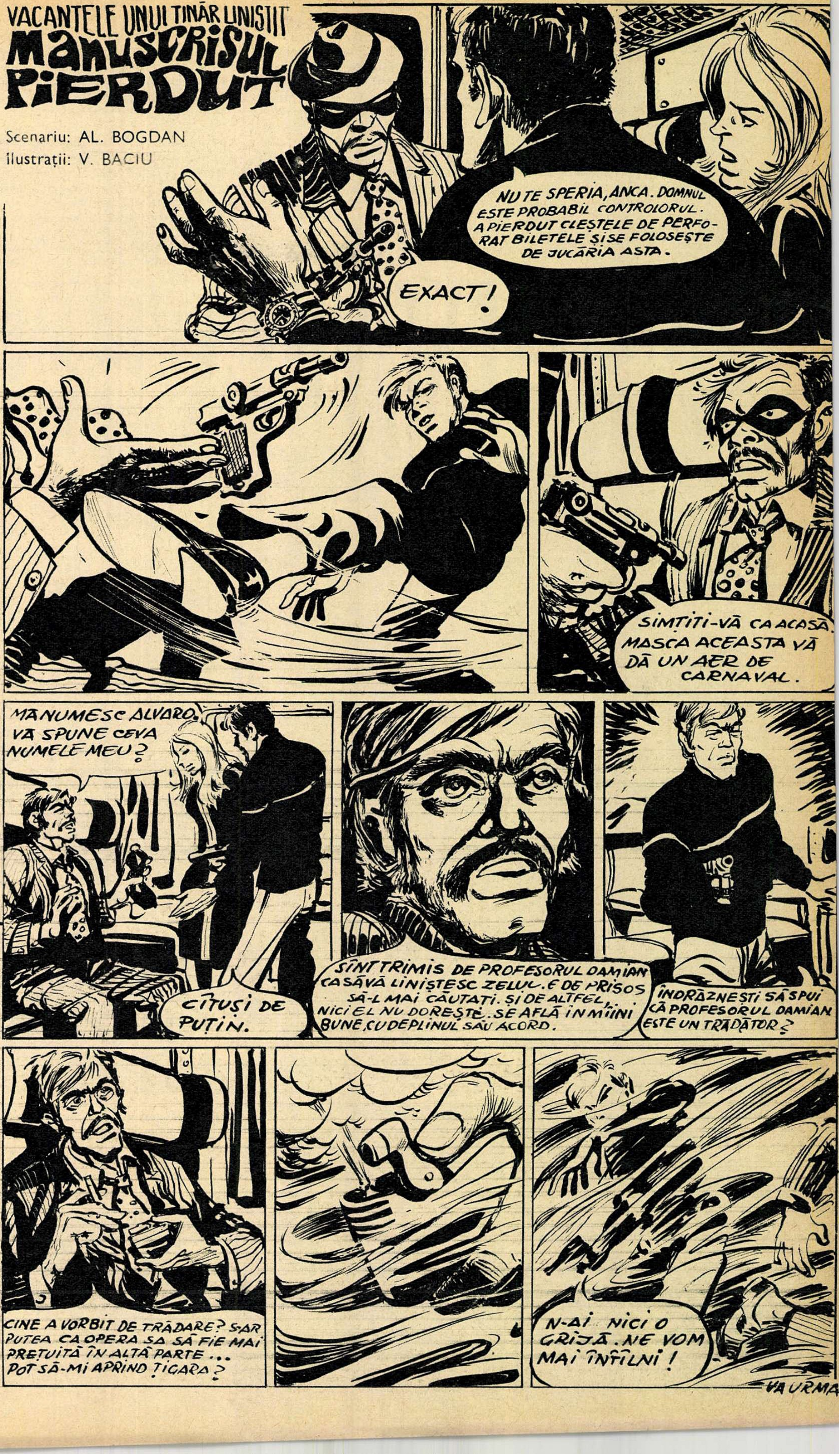
NU TE SPERIA, ANCA. DOMNUL ESTE PROBABIL CONTROLORUL. A PIERDUT CLEȘTELE DE PERFORAT BILETELE ȘI SE FOLOSEȘTE DE JUCĂRIA ASTA.
EXACT!
SIMȚIȚI-VĂ CA ACASĂ. MASCA ACEASTA VĂ DĂ UN AER DE CARNAVAL.
MĂ NUMESC ALVARO. VĂ SPUNE CEVA NUMELE MEU?
CÎTUȘI DE PUȚIN.
SÎNT TRIMIS DE PROFESORUL DAMIAN CA SĂ VĂ LINIȘTESC ZELUL. E DE PRISOS SĂ-L MAI CĂUTAȚI. ȘI DE ALTFEL, NICI EL NU DOREȘTE. SE AFLĂ ÎN MÎINI BUNE, CU DEPLINUL SĂU ACORD.
ÎNDRĂZNEȘTI SĂ SPUI CĂ PROFESORUL DAMIAN ESTE UN TRĂDĂTOR?
CINE A VORBIT DE TRĂDARE? S-AR PUTEA CA OPERA SA SĂ FIE MAI PREȚUITĂ ÎN ALTĂ PARTE... POT SĂ-MI APRIND ȚIGARA?
N-AI NICI O GRIJĂ. NE VOM MAI ÎNTÎLNI!
VA URMA

FLUXUL
MARILOR
CREAȚII
XXV

FASCINAȚIA CHIMIEI

însemnări de OVIDIU ZOTTA

Vă propun un nou erou: Omul care nu pronunță niciodată cuvîntul «Imposibil»! El citește în lucruri așa cum citim noi într-o carte, cu deosebirea că nu e un simplu lector, ci și colaboratorul cel mai apropiat al autorului, iar «lectura» e întotdeauna cu un «va urma» din ce în ce mai captivant și mai încurajator. Eroul nostru nu se sperie niciodată de semnul întrebării. Dimpotrivă, aleargă mereu în urmărirea lui, dornic să-l înlocuiască prin cele două liniuțe orizontale ale lui «fac». În fața acestui erou, cavalerii evului mediu ar păli de emoție. Într-adevăr , e de un milion de ori mai ușor să dobori un adversar în armură, decît să distrugi invizibilul virus al cutărei boli. Or, tocmai în asta constă virtutea eroului nostru: el intervine acolo unde privirea cea mai ageră nu zărește nimic, el transformă ceea ce pare imposibil de transformat. Eroul nostru este CHIMISTUL. O economie modernă, o civilizație modernă ar fi greu de conceput fără el. De aceea, știința, tehnica — și arta! — chimiei sînt elemente puternic reliefate în peisajul industriei noastre socialiste.

Superba meserie de a controla materia în tot ceea ce are ea mai intim, de a o preface, de a-i stimula energiile i-a atras puternic pe cutezătorii și talentații fii ai patriei noastre. Întreaga producție chimică a României anului 1948 se realizează astăzi în numai zece... zile! Fantasticele construcții din cilindri și sfere argintii ale combinatelor chimice construite în România acestor ani au apropiat cu mulți pași imaginea lumii supercivilizate pe care ne-o propun scriitorii de science-fiction. Borzești, Turnu Măgurele, Brazi, Rîmnicu Vîlcea erau niște localități modeste care datorită combinatelor chimice ridicate aici s-au trezit într-o bună dimineață aureolate de faimă. Pe blazoanele venerabile ale unor orașe ca Tg. Mureș și Craiova, chimia așterne, de asemenea, noi însemne glorioase. De la Pitești aflăm că, în cinstea celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român și a celei de-a XXV-a aniversări a eliberării, constructorii noului combinat petrochimic, care mai deunăzi au dat start producției la complexul de piroliză, va asigura punerea în funcțiune a fabricilor de polietilenă și acrilonitril și condițiile pentru intrarea totală în producție a combinatului.

Chimia! Iată specialitatea celor pentru care nimic nu e imposibil! Ei obțin, de exemplu, din petrol, țesături mai frumoase decît cele din care-și croiau veșmintele împărații sau piese care pot înlocui cu succes oțelul; se folosesc de înseși secretele naturii, producînd medicamente pentru oameni și — dacă ne gîndim la îngrășămintele chimice — medicamente pentru pămînt, spre a-l face mai viguros, mai rodnic. Pe scurt, ei valorifică, pe o treaptă superioară, mai utilă și mai bănoasă, avuțiile naturale ale patriei, spre folosul întregului popor.

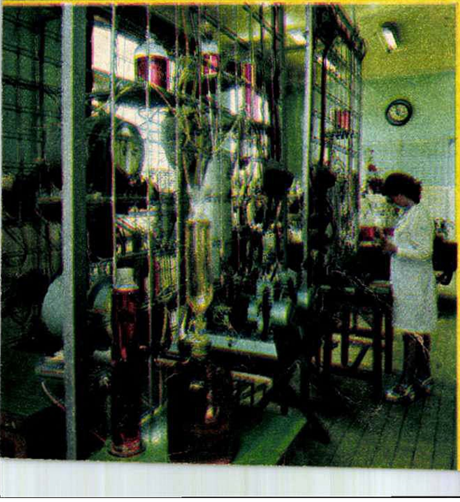

«Inul» și «lîna» din aceste fire n-au crescut pe cîmpie. Ele sînt producția chimiștilor de la Uzina de fire și fibre sintetice Săvinești.

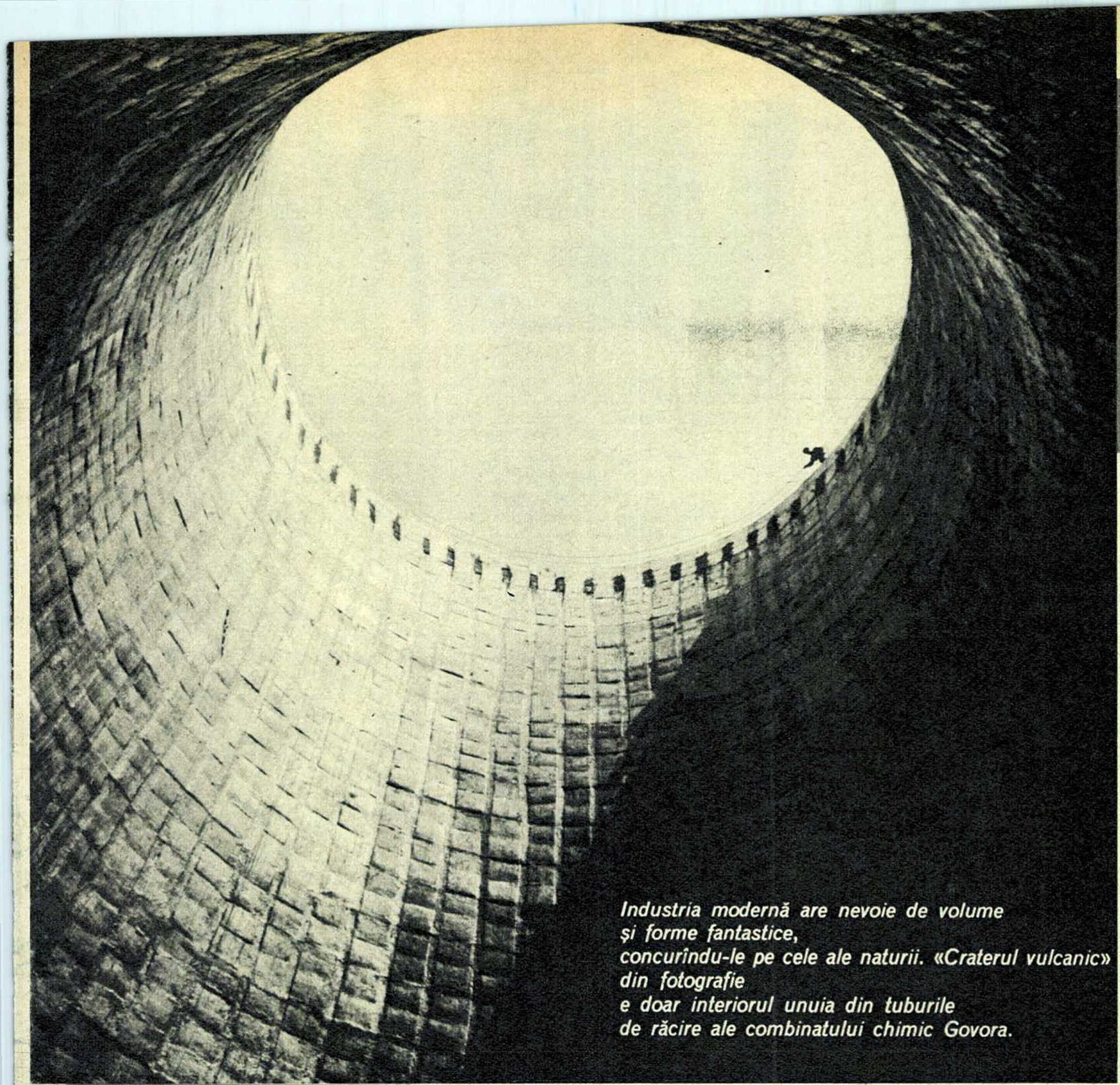

Industria modernă are nevoie de volume și forme fantastice, concurîndu-le pe cele ale naturii. «Craterul vulcanic» din fotografie e doar interiorul unuia din tuburile de răcire ale combinatului chimic Govora.

Producția industriei noastre chimice va crește pînă în anul 1975 — așa cum prevede Proiectul de Directive ale Congresului al X-lea al P.C.R. — cu 85—92 la sută, într-un ritm mediu anual de 13—14 la sută, îndeosebi pe baza chimizării gazului metan, a produselor petroliere și valorificării resurselor de sare.

O altă specialitate a chimiștilor e producția de... sănătate. Sîntem la Fabrica de antibiotice din Iași.

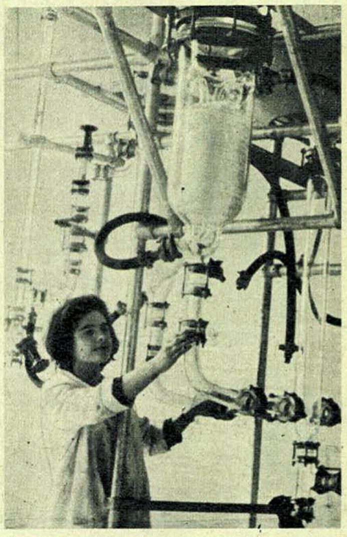

Dacă dintr-o cantitate de țiței în valoare de o sută de lei se obțineau, prin procedee clasice, **produse în valoare de 400 de lei, astăzi, datorită** petrochimiei, **se pot obține, din aceeași cantitate de țiței:**

- **alcool etilic, acetonă, benzen în valoare de 2 000 lei** sau
- **fire și fibre sintetice în valoare de 10 000 lei** sau
- **cauciuc sintetic în valoare de 4 000 lei**

«Tare ca fierul!» spunem atunci cînd vrem să lăudăm rezistența unui material. De astă dată însă nu e o laudă, ci o simplă constatare: aceste piese de material plastic, produse la Uzinele de mase plastice București, sînt la fel de rezistente ca semenele lor din metal.

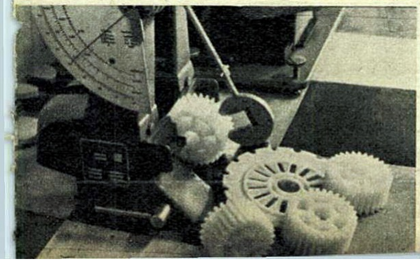

Un gigantic instrument muzical? Poate numai dacă ne gîndim că aici răsună cîntecul superb al materiei care se transformă. E fabrica de policlorură de vinil de la Borzești.

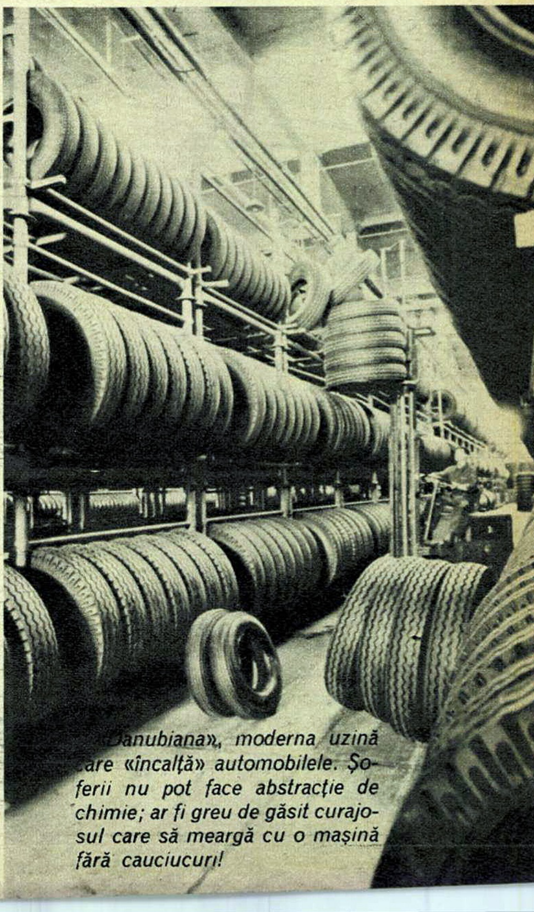

«Danubiana», moderna uzină care «încalță» automobilele. Șoferii nu pot face abstracție de chimie; ar fi greu de găsit curajosul care să meargă cu o mașină fără cauciucuri!

VIETNAM

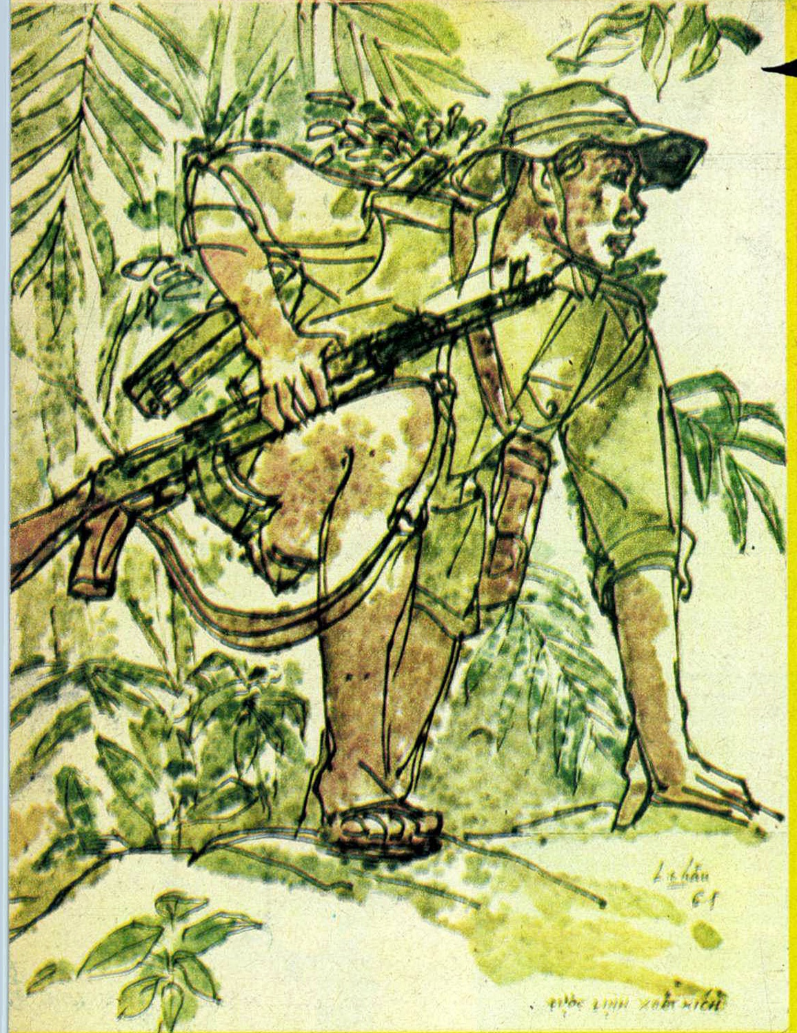

O frumusețe ciudată învăluie ținuturile de la tropice. O dată cu răsăritul soarelui, explozia de lumină face ca apele rîurilor și lacurilor să strălucească asemenea smaraldului. În ele se răsfrîng siluetele stranii, cioplite în forme fantastice ale stîncilor ce se înalță cu semeție spre nori. Asfințitul le scaldă în tonuri purpurii, iar lumina scăzută a lunii le argintează aidoma cetăților din basme. Aici, pe țărmul Pacificului, în sud-estul Asiei, se află pămîntul Vietnamului, comparat cu o cobiliță purtînd în cumpănă două coșuri mari de orez — două șesuri roditoare: nordul Vietnamului, străbătut de apele Fluviului Roșu și sudul Vietnamului, cu rodnica Deltă a Mekongului. Natura a fost deosebit de darnică cu aceste meleaguri. Datorită ploilor ce cad din belșug, vegetația luxuriantă zvîcnește parcă din pămînturile arzătoare. Crînguri de bambuși, palmieri și de bananieri acoperă mari suprafețe. Junglele — imperiul leoparzilor, elefanților, tigrilor, taurilor și bivolilor sălbatici, mistreților, rinocerilor, maimuțelor și păsărilor de tot felul — sînt o adevărată bogăție. Lemnul pădurilor este prețuit încă din vechime pentru calitatea sa, fiind folosit la construcția caselor, a plutelor și a bărcilor de pescuit, precum și la confecționarea uneltelor gospodărești etc. În rîurile ce brăzdează teritoriul vietnamez, în numeroasele lacuri precum și în apele mării își au sălașul sute de soiuri de pești. Dar nordul Vietnamului este renumit atît pentru importantele zăcăminte de huilă cît și pentru minereurile de fier, cositor, cupru, argint, aur pe care le deține. În schimb, sudul Vietnamului oferă toate condițiile culturilor de grîne, orezăriilor, plantațiilor de cauciuc, de trestie de zahăr și de cafea.

Aceste pămînturi rodnice au fost locuite din timpuri străvechi, fapt atestat de descoperirea unor vestigii datînd din epoca paleolitică. În prezent, alături de vietnamezi, care formează majoritatea covîrșitoare a unei populații de peste 31 de milioane de oameni, trăiesc diverse naționalități: Tho, Nung, Thai, Moung, Man, Sedang etc. Toți vorbesc aceeași limbă îmbogățită și înfrumusețată de-a lungul secolelor. Străvechea civilizație care a înflorit pe aceste meleaguri are ca mărturii nu numai literatura cultură, dar și legendele, basmele, cîntecele, zicalele și proverbele de o rară frumusețe plăsmuite de localnici. Ele sînt legate indisolubil de ținuturile de o frumusețe stranie unde au trăit cei ce le-au plăsmuit. Aproape fiecare copac și fiecare animal își are legenda sa. Despre elefant, prietenul de totdeauna al băștinașilor, se povestesc o mulțime de lucruri. Aceste animale au o slăbiciune deosebită pentru muzică — fatală în ceea ce le privește, fiindcă cei ce le-au descoperit înclinația o folosesc pentru a le vîna mai ușor. Pentru ca un elefant să devină inofensiv, arma cea mai eficace este un corn de bivol. Cînd o anumită notă răsună din el, elefanții înalță capetele, își mișcă urechile, își răsucesc trompa, în ochii lor mari se aprinde un fel de strălucire și se îndreaptă ca vrăjiți spre locul de unde se aude sunetul.

*

Poporul Vietnamului, înzestrat cu o deosebită sensibilitate și spirit al dreptății, renumit pentru hărnicia sa, a înfruntat de-a lungul istoriei multiseculare nenumărați ani de zbucium. La puțin timp după întemeierea, în anul 255 î.e.n. a primului stat al Vietnamului, acesta a căzut sub stăpînirea feudalilor Hani. După lupte înverșunate care au durat mai multe secole, băștinașii și-au redobîndit libertatea pe care au reușit să și-o păstreze cîteva veacuri, rezistînd cu îndîrjire unor încercări de invazie.

Începutul secolului 19 consemnează un episod tragic în istoria vietnamezilor — instaurarea dominației coloniale franceze. Începea o nouă perioadă de luptă aprigă pentru libertate, care avea să ia o amploare deosebită în anii ce au urmat primului război mondial. Crearea, în 1930, a Partidului Comunist Indochinez, iar în 1941 a Ligii pentru independența Vietnamului marchează o etapă superioară de organizare a mișcării împotriva jugului colonial. Rezistența se generalizase. La 19 august 1945 Hanoiul a fost ocupat de forțele patriotice, iar o lună mai tîrziu, Ho Și Min proclama independența Vietnamului. Dar evenimentele sîngeroase nu s-au sfîrșit atunci, căci trupele colonialiste au reocupat Saigonul și au declanșat agresiunea. După nouă ani, în urma victoriei militare decisive obținute de forțele patriotice la Dien Bien Phu, Conferința de la Geneva, din 1954, stabilea, prin acordurile semnate la 20 iulie, principiile instaurării păcii pe baza respectării independenței și suveranității, unității și integrității teritoriale a Vietnamului. Speranțele de înfăptuire a prevederilor acordurilor au fost însă repede spulberate, deoarece guvernul Ngo Dinh Diem, care s-a instalat în sudul Vietnamului, sprijinit de cercurile imperialiste americane dornice să preia pozițiile pierdute de Franța, a refuzat să pună în aplicare clauzele acordurilor de la Geneva.

Paralela 17, linia imaginară statornicită la Conferința de la Geneva pentru o demarcație provizorie a căpătat o dureroasă semnificație devenind o frontieră ce taie în două trupul unei țări. Numai un rîu desparte cele două zone ale Vietnamului, dar viața populației din nordul și din sudul teritoriului vietnamez a evoluat în direcții cu totul diferite. La nord de paralela 17, Republica Democrată Vietnam este angajată într-o amplă operă constructivă de dezvoltare a economiei, de valorificare a importantelor resurse ale subsolului, în vederea îmbunătățirii continue a nivelului de trai al populației. Însemnate obiective industriale au fost construite sau sînt în curs de realizare la Hanoi, Haifong și în alte localități nord-vietnameze. Fonduri importante sînt alocate pentru dezvoltarea învățămîntului și pentru asistența socială.

În Vietnamul de sud, însă, sîngele continuă să curgă zi și noapte. Teroarea dezlănțuită de regimul lui Diem nu a încetat o dată cu răsturnarea acestuia, căci succesorii săi bizuin-

du-se pe sprijinul masiv al forțelor intervenționiste americane au practicat aceeași politică. Mulți oameni au fost aruncați în închisori pe motiv că au făcut parte din rezistență sau întrețin legături cu Frontul Național de Eliberare. Represaliile nu au putut decît să accentueze opoziția populației sud-vietnameze față de administrația de la Saigon. Forțele armate populare de eliberare sînt ajutate în acțiunile lor de locuitorii satelor sud-vietnameze care folosesc mijloace tradiționale de luptă ce se dovedesc deosebit de eficace în condițiile războiului din junglă: capcane meșteșugit plasate, săgeți, ghioage zburătoare etc.

Sînt impresionante relatările ziariștilor despre actele de eroism ale femeilor și copiilor. În fiecare sat există grupuri de femei cunoscute sub numele de «țintuitoare de tunuri». Însoțite de copii, ele se înghesuie în jurul tunurilor soldaților din armata administrației saigoneze strigînd: «O să aveți inima să trageți în semenii voștri?»

Povestirile despre faptele copiilor-eroi ai Vietnamului care se alătură detașamentelor de partizani sînt cunoscute în toate satele vietnameze. Patrioții sînt prezenți pretutindeni.

Iuțeala cu care acționează ei este uimitoare. Cunoscîndu-și perfect meleagurile, patrioții se strecoară ascunși de vegetația luxuriantă sau pătrund prin subteranele săpate în cursul îndelungatei perioade de rezistență, luînd de cele mai multe ori prin surprindere trupele inamice.

Succesele obținute de patrioți au fost încununate de crearea în iunie 1969 a Guvernului revoluționar provizoriu al Republicii Vietnamului de sud, care are menirea de a mobiliza toate resursele umane și materiale în vederea obținerii victoriei finale și înfăptuirii devizei: «Independență, pace, democrație, neutralitate» și pășirii pe calea reunificării Vietnamului. Recunoașterea acestui guvern de către un mare număr de state, între care și țara noastră, este o nouă mărturie a sprijinului acordat de omenirea progresistă de pretutindeni cauzei drepte a eroicului popor vietnamez.

Pentru ca lanurile de orez să rodească bogat, pentru ca toate bogățiile subsolului să fie scoase la lumină și folosite în slujba omului, pentru ca fiii poporului vietnamez să muncească și să învețe în liniște, să se poată bucura de toate darurile atît de generoase ale naturii e nevoie de pace și libertate.

SABINA BONDOC

1

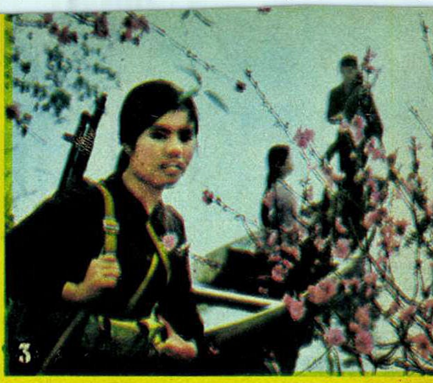
3

2

4

5

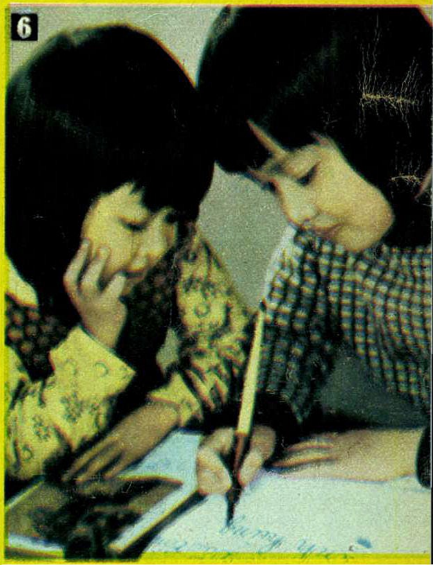
6

1-2. Atît în uzină cît și în laborator e nevoie de pasiune.

3. Actele de eroism ale femeilor sînt cunoscute pînă în cele mai depărtate cătune ale țării.

4. Specialiști în domeniul cultivării păioaselor urmăresc cu interes starea recoltei.

5. Chiar și în adăpost lecțiile sînt urmărite cu interes.

6. Nu e greu de loc să scrii atunci cînd ai învățat să descifrezi slova cărții.

7. Bucuria de a culege roadele cîmpului este prezentă în multe opere ale artiștilor plastici din Vietnam.

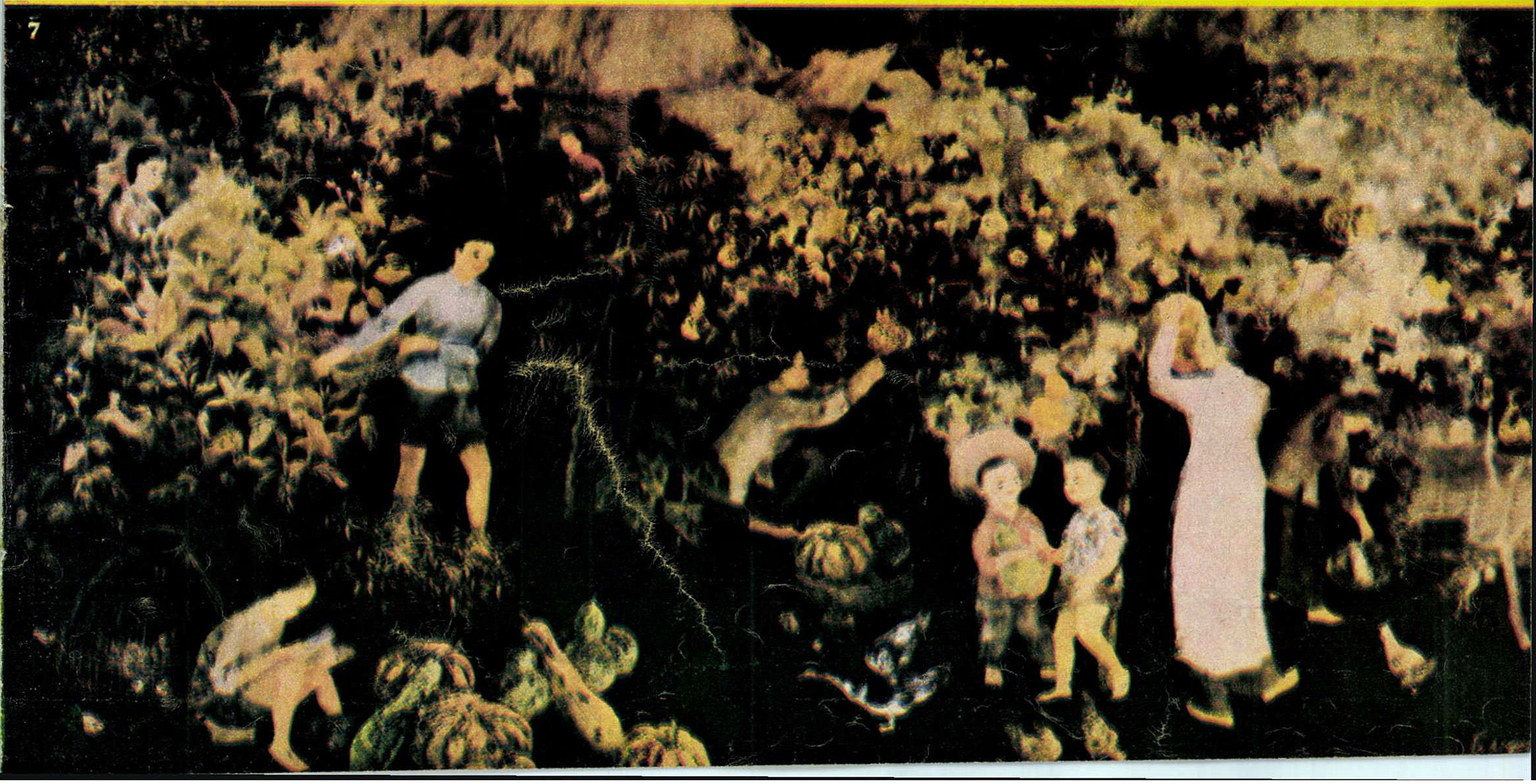
7

PĂMÎNTUL ÎŞI ŢINE RESPIRAŢIA

Luna, strălucitorul astru al nopţilor senine, ne este din ce în ce mai aproape. În timp ce revista noastră pleacă în tipar aflăm că staţia automată «Luna-15», lansată în Uniunea Sovietică, se îndreaptă spre satelitul natural al Pămîntului pentru a efectua cercetări ştiinţifice asupra Lunii şi a spaţiului cosmic circumlunar. De asemenea, peste cîteva zile numai,primul echipaj al pămîntenilor va încerca o debarcare pe solul lunar.

Notaţi aceste nume: *Neil Armstrong, Edwin Aldrin, Michael Collins*. Primii doi dintre purtătorii lor vor coborî *pentru întîia oară de cînd există omul*, pe un alt corp ceresc. Mai sînt atîtea zile, atîtea ore de zbor, de gînduri, de îndoieli. În faţa navei cosmice îndreptate spre Lună distanţa cedează fulgerător şi totuşi nespus de încet. În spatele ei creşte mereu spaţiul parcurs. Acolo, înapoia jetului fierbinte al rachetei, au rămas despărţirea de Pămînt, lunile şi anii de pregătiri. Startul lui «Apollo-11» s-a dat cu peste 8 ani în urmă, o dată cu zborul în cosmos al primului om: Iuri Gagarin. Şi mai înainte încă, în 1957, în momentul celei dintîi lansări cosmice.

Într-un recent interviu, Neil Armstrong era de aceeaşi părere atunci cînd sublinia că atingerea Lunii este o muncă de echipă. Din această nobilă echipă fac parte şi cutezătorii zborurilor anterioare ale lui «Apollo-8»,, «Apollo-9», Apollo-10» care, etapă cu etapă, s-au apropiat pînă la cîţiva kilometri de suprafaţa Lunii, deschizînd drumul performanţei pe care o aşteptăm.

Înaintea zborului la care asistăm în faţa televizoarelor, Armstrong şi Aldrin au efectuat nouă sute de ore de antrenament. Collins aprecia acest antrenament ca fiind foarte dur, însă reprezentînd numai «foarte puţin în comparaţie cu ce ne aşteaptă pe Lună». Într-adevăr, puţini oameni pot crede că spre satelitul natural al Pămîntului duce o autostradă netedă. Într-o scrisoare, un elev din Carolina de Sud (S.U.A.) se adresa cosmonauţilor astfel: «Ţin să călătoresc în spaţiu, dar aş vrea să fac aceasta cîtă vreme mai sînt prea mic ca să-mi dau seama de primejdie». «Apollo-11» se îndreaptă spre Lună urmat, ca de coada strălucitoare a unei comete, de o fierbinte, o unanimă emoţie.

Se apropie clipa în care, prin straturile izolatoare ale costumului special, Neil Armstrong, atingînd primul bulgăre de bazalt selenit, va da întîia mîngîiere chipului atît de familiar, dar atîta vreme îndepărtat al Lunii. În gestul lui ne vom regăsi cu toţii, cele trei miliarde şi jumătate de pămînteni. Cine va mai avea răgazul să observe că, din imaginile îngălbenite de vreme, Edgar Poe, Jules Verne, H.G. Wells ne surîd, ca unii care au ştiut: «Nu v-am spus noi că se poate?!»

HORIA ARAMĂ

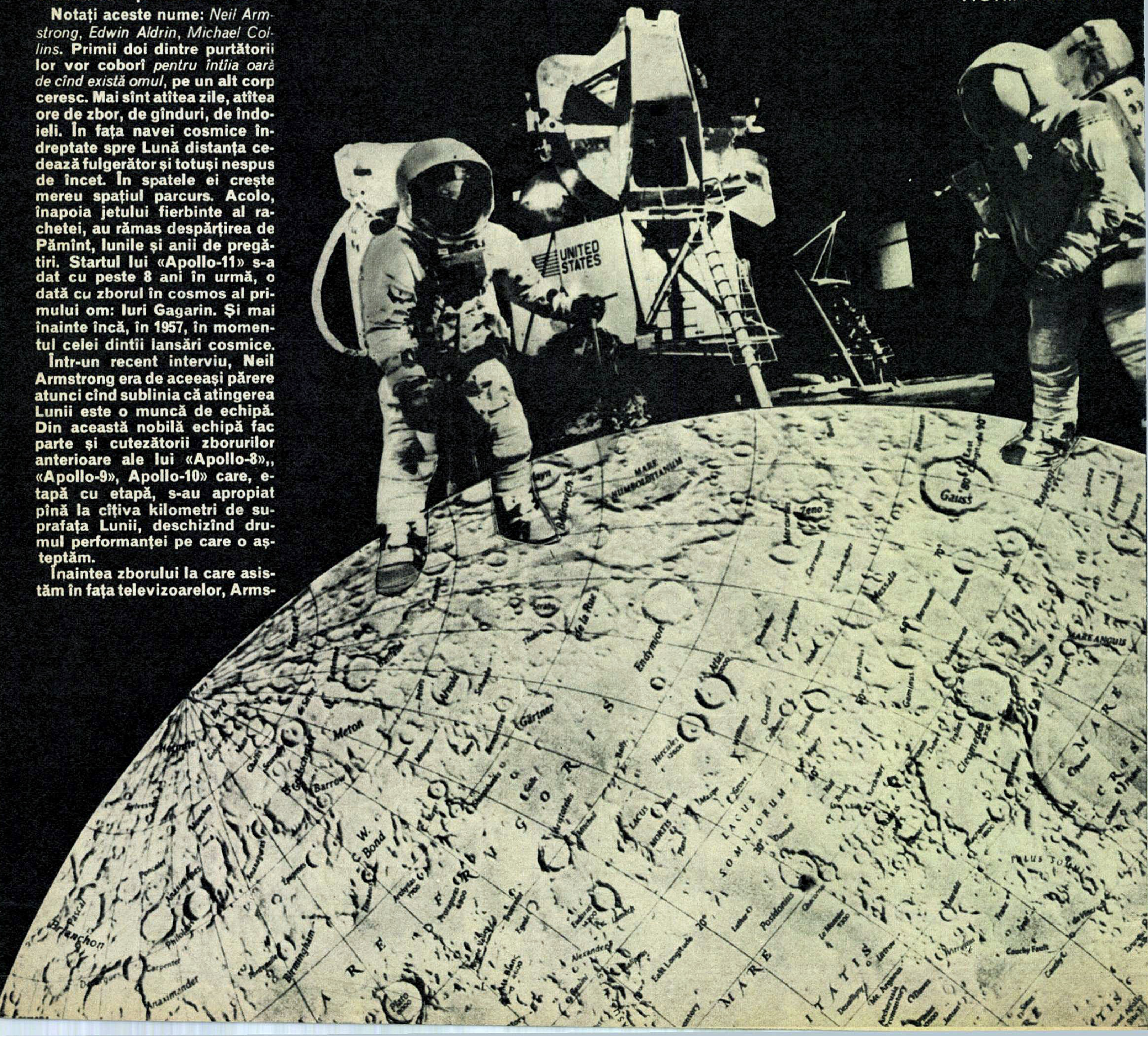

UNUL CONTRA DOI

Povestire de ION GRECEA

— Pornim?
— Pornim!

Barca fu împinsă spre larg. Vîslașii afundară lopețile adînc în apele cenușii, ca de plumb, și traseră cu putere lăsîndu-se mult pe spate ca la o comandă. Noaptea era neagră, cu cer înnourat, fără stele și un vînt bătea peste Dunăre, rece, tăios, ca înaintea ploii. Nu se deslușea malul. Totul era estompat într-o tentă ca de funingine, cu contururi nedefinite, șterse, opace.

La pupa bărcii, militarii care porniseră în incursiune luaseră cu ei un marinar. Era un băiat înalt, voinic, cu bereta trasă spre spate. Avea mîna stîngă pusă în ghips și o ținea spînzurată de gît cu o legătură albă — un ștergar țărănesc, înflorat. Se găsiseră pe înserat pe malul apei. Stătea pe niște stive de lemn și, fumînd liniștit, privea cum se lasă amurgul peste Dunăre. Comandantul îl întrebase cu ce rost își petrecea timpul în acele locuri și sergentul de marină Ion Azuga s-a ridicat în picioare, a azvîrlit țigara și ducînd mîna zdravănă la beretă a raportat militărește că se află în concediu medical de aproape două săptămîni la părinți, aci, în satul de lîngă apă.

— Ce ai la mînă?

— Am luat parte la deminări, dom'le maior...

Fusese apoi întrebat dacă observase cumva pe malul celălalt mișcări de trupe hitleriste sau ceva tunuri, arme automate.

— Nu, n-am prea văzut așa ceva...

— Ne-ai putea ajuta să găsim dincolo un sector bun pentru acostarea vaselor noastre care vor transporta trupe? Spune-ne, de pildă, unde am putea...

— Merg cu dumneavoastră, dom'le maior! se oferise marinarul. Cunosc orice tufă de pe malul vecin. Cînd eram mic treceam apa înot...

— Bine, dar noi pornim într-o acțiune periculoasă. Acolo poate vom fi primiți cu gloanțe. Or, dumneata cu brațul...

— Dom'le maior, un om poate lupta și c-o mînă! vorbise scurt marinarul. Sînt militar și oricînd îmi pot face datoria către țară...

— Bine, poate că te vom numi cîrmaciul bărcii. Altceva n-ai să poți face dincolo...

Îi dăduseră un pistolet cu care avea să se apere la nevoie. De altfel, înarmarea lui fusese privită de ceilalți militari ca o simplă formalitate, cu toții socotindu-l invalid și inapt pentru luptă.

...Ajunseră. Unul cîte unul, în liniște, militarii săriră din barcă, luară armamentul și cît mai tupilat se strecurară către niște sălcii bătrîne. Maiorul se apropie de Ion Azuga și-i șopti la ureche:

— Ai grijă, marinarule. Rămîi de pază la barcă și fii cu ochii în patru. Într-un ceas ne întoarcem. În caz de primejdie, dă un strigăt de alarmă...

După puțin, militarii urcară o pantă printr-o rîpă afundîndu-se în sălcii și nu se mai văzură. Rămas singur, Ion Azuga se ascunse în desișul răchitelor și rămase nemișcat, ascultînd șoaptele nopții. Dincolo, pe malul românesc de unde abia plecaseră, se deslușeau lovituri surde, înfundate, parcă cineva bătea niște pari, duduia un motor undeva peste apă și aici, foarte aproape, țîrîiau lîngă sălcii greierii, dînd nopții un farmec deosebit. Marinarul stătu liniștit poate un ceas, poate două, cînd, deodată, tresări și întoarse capul. Pe mal se auzeau pași călcînd pietrișul umed. Rămase stană de piatră, în așteptare, cu inima bătîndu-i în piept, ca o vietate în zbateri de moarte. «Doi hitleriști — își zise Azuga. De unde-or fi răsărit? Sînt oare cuiburi de mitraliere pe aproape? Și dacă sînt, de ce n-au deschis focul asupra noastră cînd am trecut apa?» Se trase mai înapoi în desișul sălciilor, dar călcă din greșeală pe-o împletitură de răchită și se prăbuși într-o groapă plină cu nisip. Icni scurt — se lovise la mîna din ghips — dar își înăbuși durerea și, cu dinții strînși de ciudă, căută să se ridice. Nemții însă auziseră zgomotul — tocmai cercetau îndeaproape barca; se întoarseră brusc și, întinzînd automatele, somară amîndoi odată ca la o comandă:

— Halt! Hände hoch!1)

Sergentul Ion Azuga vru să ducă mîna repede la pistolul ce-l avea în buzunar, dar era prea tîrziu. Avu timp numai să tragă baioneta de la șold și-i ținu lama ascunsă în mîneca vestonului. Supus, ridică apoi mîna dreaptă, cealaltă ținînd-o strîns lîngă piept, în legătura ce-i spînzura de gît.

Nemții se apropiaseră precauți, cu teamă, cu automatele întinse, se opriră și-l cercetară cu atenție pe marinar. Constatară că era invalid — altfel n-ar fi ținut numai o mînă în sus — și-și zîmbiră unul altuia batjocoritor, felicitîndu-se parcă din priviri pentru prada ce le căzuse cu ușurință în mînă. Îl înghiontiră pe marinar și-i porunciră să meargă către malul apei. Ion Azuga nu zise nimic. Porni tăcut către barcă și rămase lîngă ea, privindu-i liniștit pe cei doi hitleriști. Îl cam durea brațul ținîndu-l tot timpul în sus, dar nemții nu-l lăsau o clipă să lase mîna în jos.

— Hoch! Hoch! poruncea autoritar unul dintre ei, slab și înalt, ca o trestie.

Îl întrebară prin semne ce-i cu barca. Marinarul se făcea că nu înțelege și de fiecare dată ridica din umeri neștiutor. Cel care-i stătea în față lăsă automatul să-i atîrne pe piept și descheindu-și vestonul începu să-și scoată cureaua de la pantaloni ca să-l lege pe prizonier. Socotea prada sigură — un invalid, dar pe care nu știa cum să-l imobilizeze deoarece nu-i putea lega mîinile la spate. Să-i lege mîna zdravănă de cea în ghips? Sau poate de picioare? Dar cum să-l transporte atunci?

Neamțul din fața sa chibzuia. Cel din spate aștepta. Ion Azuga îi simțea răsuflarea în ceafă. Fierbinte, întretăiată. Se cutremură. În aceeași clipă, într-o fulgerare lovi cu bocancul în pîntecul celui din fața sa, se întoarse și împlîntă baioneta în pieptul celui din spate, lăsîndu-se greu pe el pînă ce-l prăbuși în nisip. Totul se petrecu atît de repede, încît nici el nu-și dădea bine seama cum se întîmplase. Se ridică și se duse către hitleristul lovit în pîntece. Acesta își sprijinise capul pe prora bărcii, chircit, leșinat, fără glas, cu ochii holbați de durere, înspăimîntat de moarte. Azuga îi luă automatul, îl îndreptă spre el, îl somă să se ridice, dar neamțul nu schiță nici un gest. Rămase gheboșat acolo, lîngă prora bărcii, gemînd surd, în nemișcare.

Dacă văzu că nu-l poate ridica, Ion Azuga ținu automatul îndreptat spre el și, întorcînd capul, privi spre celălalt neamț. Era rostogolit pe-o parte, cu fața în apă, cu automatul sub el și baioneta înfiptă adînc în coșul pieptului...

*

După puțin, militarii se întoarseră. Se auziră sălciile fîșîind. Unul cîte unul, de după ramuri, răsăriră toți ostașii. Văzînd cele întîmplate, se opriră locului neîncrezători, fără să mai facă un pas. Ion Azuga se ridică de pe barcă și raportă maiorului:

— Sergentul marinar Ion Azuga a capturat un prizonier!

— Nu-s doi? întrebă ofițerul, privind cu mirare pe cel rostogolit la malul apei.

— Acela a luat-o din loc, zîmbi marinarul. A pornit să-i arate drumul lui Hitler...

— Dar nu s-a auzit nici un foc de armă. Cum ai făcut? întrebă în șoaptă maiorul și militarii se strînseră roată în juru-i. Ești invalid și... credeam că...

— Dom'le maior, cînd n-ai brațe, dai cu sufletul, cu ura, cu răzbunarea... Că ăștia ne-au adus jalea-n case... Dar haideți, că acu se face ziuă...

Cerul parcă se mai limpezise. Norii aceia întunecoși se grămădiseră către zare. Stele mici și firave clipeau des peste apele cenușii ale Dunării...

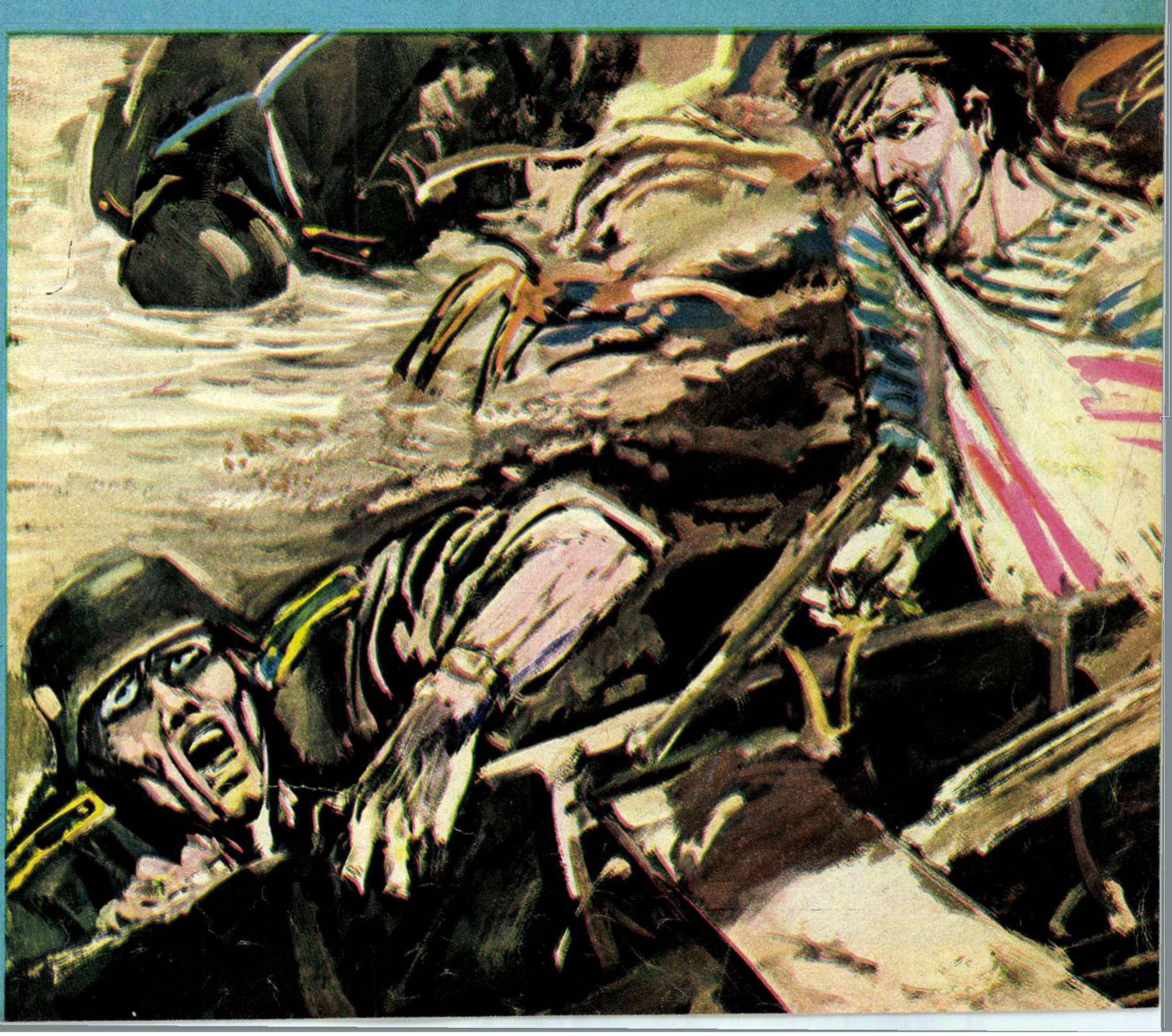

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

---

1) *Stai! Mîinile sus!*

ARITMOGRIF

De la A la B veți afla municipiul — reședință al unui județ din Transilvania, iar pe orizontală un oraș, 3 comune și 5 sate ale aceluiași județ.

A

	6	5	7	
1	2	3	4	5
1	-4	8	4	1
9	10	5	8	5
	11	2	8	
2	12	7	15	2
2	14	3	5	14
6	4	2	7	1
15	2	5	12	7

B

CRIPTOGRAMĂ

Pornind dintr-un anumit colț și urmînd un anumit drum veți afla o strofă dintr-o poezie de George Coșbuc.

T	E	N	T	O	C	S	T	A
P	F	E	E	I	H	I	A	T
A	A	D	L	S	I	A	U	N
O	R	A	E	S	I	T	T	I
S	I	U	P	S	A	T	N	I
I	R	E	R	C	A	U	R	M
F	U	S	U	S	C	D	I	A
I	L	U	P	E	I	N	T	R
S	T	A	E	D	G	I	E	F

CURIOZITĂȚI

- Mii de japonezi se ocupă cu pescuirea și creșterea artificială a perlelor de mare, Japonia fiind cea mai mare exportatoare de perle.
- În Uniunea Sovietică s-a construit o cameră electronică de filmat, care a fost denumită «microscopul timpului». Camera execută 10 milioane de fotografii într-o secundă, ceea ce permite să se observe unele fenomene fizice și chimice sau mecanice în desfășurarea lor.
- Inginerii suedezi au construit un submarin original. În corpul lui, care are forma unei țigări, se află un singur om, în poziția culcat. După cum afirmă constructorii, submarinul poate să coboare pînă la o adîncime de 70 m și să stea sub apă timp de 8 ore. Principala destinație a acestui submarin este filmarea și fotografierea vieții subacvatice.
- La Casa pionierilor din orașul Rakownik (Cehoslovacia), pionierii au construit un terrarium în care cresc circa șaizeci de diferite exemplare de animale. Majoritatea din ele au fost aduse de tinerii zoologi din taberele de pionieri din Bulgaria, Iugoslavia și Tadjzikistan. Recent, terrariumul a fost îmbogățit cu un tînăr caiman, pe care pionierii l-au căpătat în dar din Havana.

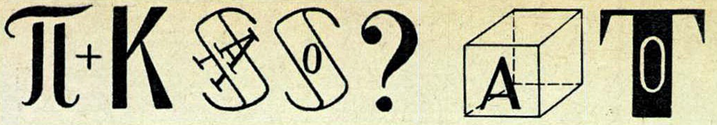

PISICEASCĂ (criptografie: 61, 1, 5, 2, 7)

ZOOTEHNICĂ (monoverb: 6, 11)

Magazinul VACANȚEI

Construiți-vă zmeul „LILIACUL"

Luați mai multe bucăți de pînză compactă, ușoară, de diverse culori. De exemplu: de 900 × 600 mm albastră; 300 × 500 mm—roșie; 300 × 600 mm—galbenă. Vă mai trebuie, în plus, 4 m de panglică de 20—25 mm, patru șipci ușoare din lemn și 200—250 m de sfoară ușoară. Cînd aveți totul la îndemînă, urmăriți cu atenție desenele de jos, care indică toate dimensiunile necesare, și apucați-vă de lucru

Aripile 2 și 3 faceți-le în culoarea albastră. Laturile A și B coseți-le cu panglică roșie. În unghiurile obtuze ale aripilor coaseți buzunare în care introduceți șipcile. În fața buzunarelor, pe laturile C, faceți tăieturi pentru introducerea șipcii transversale. Laturile 1 și 4 le veți confecționa din pînza roșie și galbenă. Locurile pentru buzunare și orificii sînt indicate pe planșă prin puncte. Marginile le coaseți printr-un tighel mare. Apoi marcați marginile și coaseți fiecare parte, așa cum se vede pe planșă. În marginea frontală ascuțită introduceți o șipcă și, prin orificiile făcute pe planșele 1 și 4, legați două șnururi: cel de sus de 300 mm și cel de jos de 600 mm. Împreunați-le și legați sfoara de nodul format.

Astfel, zmeul este gata și vă poate oferii multe clipe de bucurie și destindere.

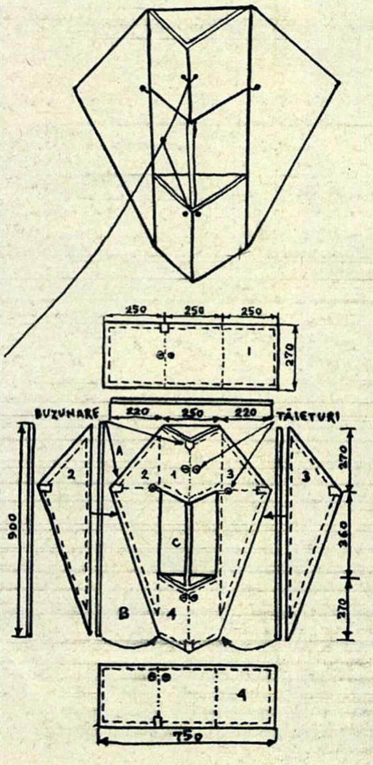

CAMPIONII ROMÂNIEI LA TETRATLON PE ANUL 1969

Cu cîteva săptămîni în urmă, orașul Baia Mare a găzduit finala pe țară a concursului de tetratlon rezervat pionierilor și școlarilor de la liceele cu program special de educație fizică. Timp de două zile 14 echipe (fete și băieți), reprezentînd 7 județe, s-au întrecut în cele 4 probe: 60 m.p., aruncarea mingiei de oină, săritura în lungime și în înălțime. Competiția a fost interesantă atît prin spiritul de echipă manifestat de-a lungul probelor, cît și prin rezultatele bune obținute. Astfel, pionierul Ion Greblă de la Liceul nr. 1 din Ploiești, a aruncat mingea de oină la 75,00 m, stabilind astfel un nou record republican:

Iată și clasamentul oficial:

FETE

LOCUL I — JUDEȚUL IAȘI — CU 1 078 p.

LOCUL II — JUDEȚUL ILFOV — CU 1 075 p.

LOCUL III — JUDEȚUL BRAȘOV — CU 1 060 p.

BĂIEȚI

LOCUL I — JUDEȚUL PRAHOVA — CU 1 158 p.

LOCUL II — JUDEȚUL DOLJ — CU 1 070 p.

LOCUL III — JUDEȚUL CLUJ — CU 1 000 p.

Echipa de băieți a Liceului nr. 1 din Ploiești, cîștigătoarea locului I.

* * *

În vacanță... despre vedete

Interviu de
B. CARAGIALE

O discuție cu actorul Florin Piersic este o adevărată bucurie. L-am întrebat:

— **Ce veți face în vacanță? Știți, cititorii noștri sînt grozav de curioși.**

— *Am jurat că vara asta nu voi filma, dar mi-am călcat jurămîntul. Am aflat că în cursul lui iulie voi turna exterioarele la filmul «Mihai Viteazul» pe care l-am început astă iarnă.*

Florin Piersic

VREȚI SĂ CÎȘTIGAȚI UN CART?
PARTICIPAȚI LA...

V-AȚI PREGĂTIT?
ASTĂZI INAUGURĂM...

SALONUL AUTOMOBILISTIC Cutezătorii

Prezintă profesorul Parbriz

Dragii mei, iată-ne în fața primului exponat și a primei întrebări pentru concurenții noștri! Dar mai întîi, să vă reamintesc pe scurt condițiile concursului, al cărui regulament a apărut în numărul trecut. Deci, un CART **(la care se adaugă un** ECHIPAMENT **de pilot și** DREPTUL **de a concura la proximul raliu pionieresc)** își așteaptă cîștigătorul! Cine va fi acesta? Foarte simplu: el va fi desemnat dintre cititorii care, urmărind «Salonul» nostru timp de 15 numere, **vor decupa din fiecare număr desenul numerotat, vor da răspunsul la întrebare și, lipind pe o foaie** *toate* **desenele ni le vor trimite în maximum trei zile de la apariția desenului (și, evident,a întrebării nr. 15.)** Să vă reamintesc adresa noastră: **Revista «Cutezătorii», București, Piața Scînteii.** Vă rog să notați pe plic: **«Pentru «Profesorul Parbriz»:**CÎȘTIGĂTOR, autorul celor mai exacte și mai interesante răspunsuri!

Azi vă prezentăm un «Ferrari 365 GT». Are nu mai puțin de 12 cilindri, dispuși în V, cu o capacitate de 4 390 cm³. Vă închipuiți ce se întîmplă dacă apeși ceva mai tare pe accelerator... Doar un conducător rutinat e capabil să guste deliciile vitezei de 240 km pe oră la care poate ajunge acest bolid, fabricat de micuța (în comparație cu giganții «Fiat», «Renault» sau «Volkswagen») firmă italiană. Și, totuși, grație calității superioare a mașinilor «Ferrari», piloții acestora și-au văzut adesea numai prin... retrovizor concurenții pe pistele marilor competiții!

Și acum, prima probă pentru voi !

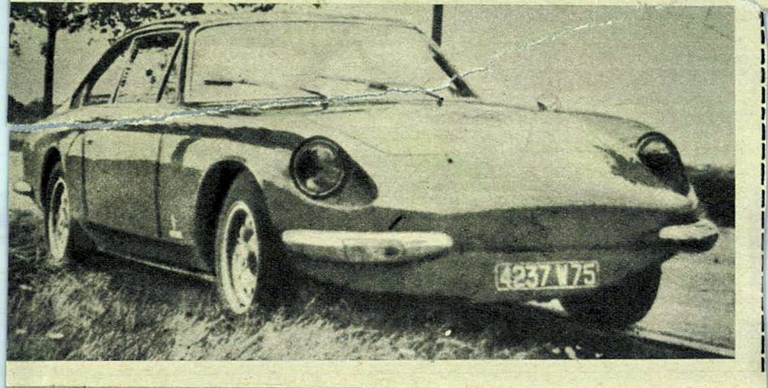

„AMFORA SABINĂ”

SERIAL DE AVENTURĂ ȘI DETECTIVISM

de POP SIMION

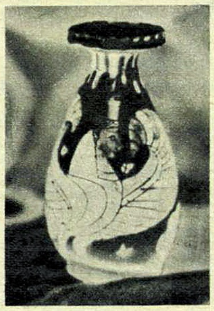

28. Un vehicul de culoare citron

— În numele legii, deschide! cere tînărul locotenent lovind de două ori, scurt, cu tocul pistolului în ușa de scîndură a barăcii. E flancat de doi găligani, înarmați și ei, de cîinele lup (cu zgardă și curea-safe pentru corespondență secretă). La cîțiva pași în spatele milițienilor e Leon Gaspar care discută cu inginerul arheolog Joachim Gurămică. Pentru că așteptarea durează, cei doi își întrerup conversația și detectivul strigă înspre ușa care nu se deschide:

— Hei, Voștinare! Nu umbla cu cioara vopsită. Îți agravezi situația.

În pragul barăcii apare, foarte plictisit, desculț, în izmene, căscînd și scărpinîndu-și spinarea, Voștinar în persoană: Lumina tare a zorilor îl supără, își apără ochii cu palma, înaintînd cu mișcări tîrșite. Vorbește cleios, bozgăit, fără a se adresa cuiva anume:

— Care ai o țigară?

I se dă. Și-o aprinde singur, cu chibritul, moșmondind îndelung și vorbind așa:

— Vă cam pierdeți vremea, locotenente. Eu sînt o pleveușcă în afacerea asta. V-a scăpat tocmai crapul.

— Poate că nu ne-a scăpat, Voștinar, poate că am pus laba pe el, vorbește detectivul în locul locotenentului. Pe fratele său geamăn l-a legat chiar el, l-a făcut pachet (zice Gaspar, arătînd spre Joo-Aluniță-Dublă).

— Vax! Nici frate-său nu contează, e un simplu pion, o cantitate neglijabilă, declară lenevos săpătorul, aruncînd pe sub mustățile ungurene mari cantități de fum de țigară. — Proștilor! Afacerea o conduce hangiul, dar s-a topit. Crapul s-a dat la fund.

— Da, a fugit, domnilor milițieni, mînce-l viermii!, se jeluie în lacrimi Bubulina, femeia-focă, ivită ca din pămînt. — M-a bătut, tîlharul, a luat toți banii și a fugit, nu-l rabde dumnezeu sub soare și să-i cadă carnea de pe el, banditul, că m-a lăsat goală-goluuuțăăă!

— Curaj, madam! o consolează Dio Mio, aruncîndu-și peste umăr un fald de pelerină în stil carbonario și prezentînd hangiței omagiile cu o înclinare ușoară și jobenul ridicat.

Oamenii ordinei publice nu par impresionați de ceea ce se întîmplă: îl arestează pe Voștinar, îl conduc la automobilul bleu, un Volkswagen *de mici dimensiuni, cu semnalizator luminos deasupra și sirenă care te scoate din papuci (face tiii! tuuu! tiii! tuuu!), după care un sergent îl vîră în mașină pe falsul-Joo, legat burduf.*

— Nu mai înțeleg nimic. Ce-i cu Dim Epsilon? Trebuia să-l păzească pe hangiu, strigă cuprins de agitație detectivul. Unde-i Dim?

— A plecat la Constanța, anunță Adrian cu emoție extremă.

— Cînd? De ce? Cum?

— S-a întîmplat ceva neplăcut, intervine Nitache Nitouche, asistată de scatii. — Amazoana Neagră s-a accidentat.

— De necrezut! Duceți-mă acolo! ordonă detectivul.

— Degeaba, zice cu un gest deznădăjduit Șunca.

— Cum degeaba?! e tot mai nedumerit Leon Gaspar.

— Surioara mea a fost răpită, declamă Adrian ceea ce mai spusese, stîrnind groază și furie printre cei de față. Excepție face scamatorul, care — emoționat la culme — își scoate batista enormă de olandă și plînge tînguit, cu smiorcăituri, lîngă Bubulina.

O ureche cît de cît atentă ar fi putut distinge bubuiturile și bufnelile ritmice, repetate, care se auzeau (cale de o poștă) dinlăuntrul vehiculului. Autorul ciudatelor zgomote nu era altcineva decît Amazoana-Neagră, acum prizonieră într-un sac, încăpător de altfel, dar bine strîns la gură încît legătura aceea o cuprindea cam pe aproape de umeri, pe la bicepși, piraterește, strîns. Ar fi strigat, desigur, dar era legată la gură cu un șervet de chelner îmbibat cu alcooluri. Nu-i rămînea decît să bată din picioare, întîi cu furie și încăpățînare, apoi ceva mai lent, cu ritm și socoteală, ca să treacă,în sfîrșit, la un Pinguin mambo*», dansul îndrăcit pe care de demult dorea să-l danseze în rochie-sac.*

«De ce să mă omor cu firea?! Sînt o răpită și o abandonată. Măcar să dansez». Așa raționează mica balerină pe care, ba omul de la volan, ba insul gras, cu valiză diplomat, o privesc pe rînd, prin geamul cabinei, controlîndu-și astfel prizoniera.

(va urma)

ARCAȘII LUI ȘTEFAN CEL MARE

18

Scenariul: COSTACHE ANTON Desene : PUIU MANU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: TOMA PITICU ȘI CĂLUGĂRUL MANOILĂ, LEGAȚI CU FUNII, AȘTEAPTĂ IVIREA ZORILOR. ÎN TIMPUL NOPȚII, CĂPITANUL COSTEA GÎNJU, ÎMBRĂCAT ÎN STRAIE DE SPAHIU, SE STRECOARĂ PÎNĂ LA EI. EL LE LASĂ CÎTE UN PUMNAL ȘI LE SPUNE CE DRUM SĂ-I ARATE LUI SOLIMAN PAȘA, CA SĂ-ȘI POATĂ DUCE OȘTILE MAI REPEDE LA PIEIRE.

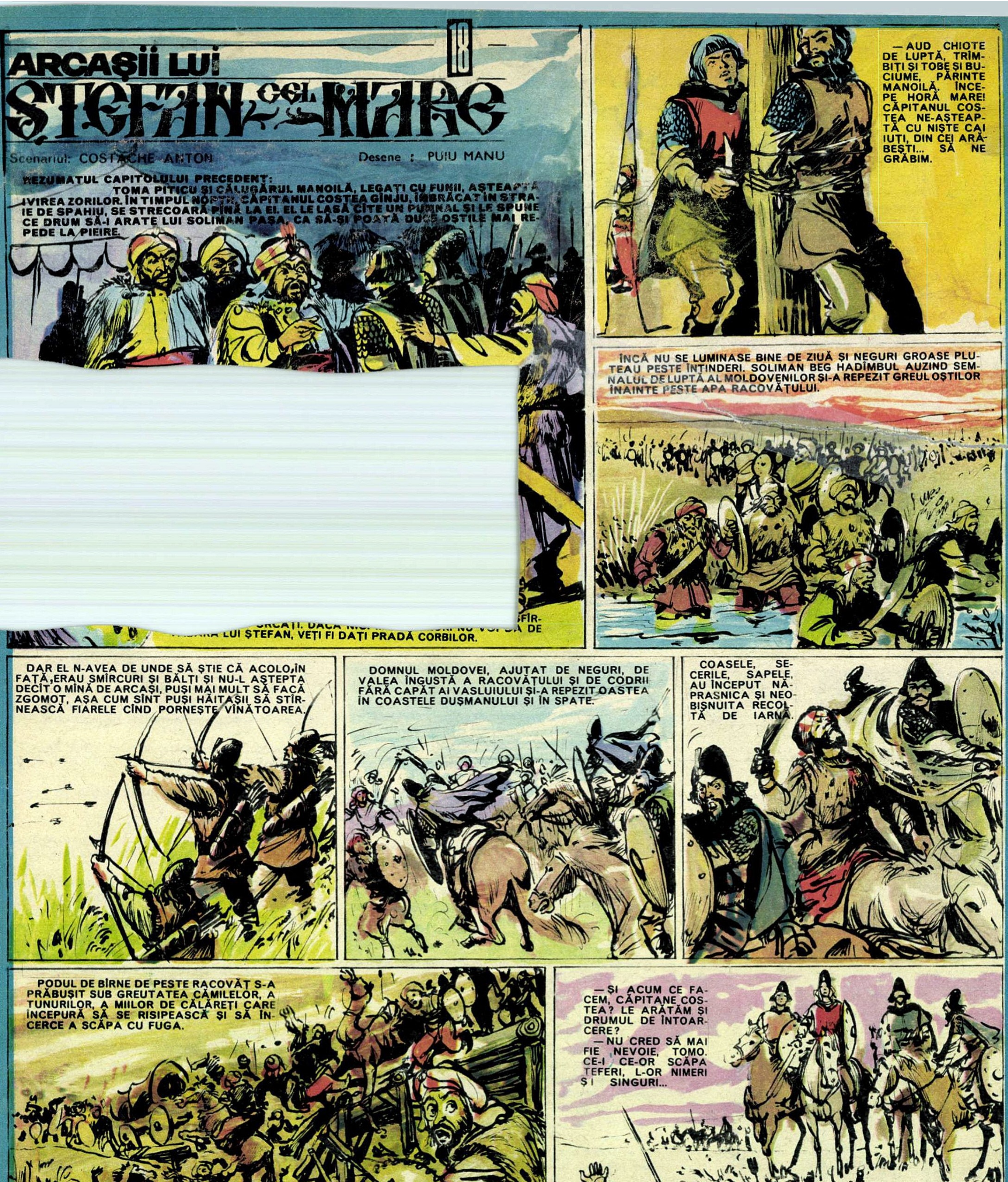
SFÎR-
ORCAȚI. DACĂ
LUI ȘTEFAN, VEȚI FI DAȚI PRADĂ CORBILOR.
— AUD CHIOTE DE LUPTĂ, TRÎMBIȚI ȘI TOBE ȘI BUCIUME, PĂRINTE MANOILĂ. ÎNCEPE HORĂ MARE! CĂPITANUL COSTEA NE-AȘTEAPTĂ CU NIȘTE CAI IUȚI, DIN CEI ARĂBEȘTI... SĂ NE GRĂBIM.
ÎNCĂ NU SE LUMINASE BINE DE ZIUĂ ȘI NEGURI GROASE PLUTEAU PESTE ÎNTINDERI. SOLIMAN BEG HADÎMBUL AUZIND SEMNALUL DE LUPTĂ AL MOLDOVENILOR ȘI-A REPEZIT GREUL OȘTILOR ÎNAINTE PESTE APA RACOVĂȚULUI.
DAR EL N-AVEA DE UNDE SĂ ȘTIE CĂ ACOLO, ÎN FAȚĂ, ERAU SMÎRCURI ȘI BĂLȚI ȘI NU-L AȘTEPTA DECÎT O MÎNĂ DE ARCAȘI, PUȘI MAI MULT SĂ FACĂ ZGOMOT, AȘA CUM SÎNT PUȘI HĂITAȘII SĂ STÎRNEASCĂ FIARELE CÎND PORNEȘTE VÎNĂTOAREA.
DOMNUL MOLDOVEI, AJUTAT DE NEGURI, DE VALEA ÎNGUSTĂ A RACOVĂȚULUI ȘI DE CODRII FĂRĂ CAPĂT AI VASLUIULUI ȘI-A REPEZIT OASTEA ÎN COASTELE DUȘMANULUI ȘI ÎN SPATE.
COASELE, SECERILE, SAPELE, AU ÎNCEPUT NĂPRASNICA ȘI NEOBIȘNUITA RECOLTĂ DE IARNĂ.
PODUL DE BÎRNE DE PESTE RACOVĂȚ S-A PRĂBUȘIT SUB GREUTATEA CĂMILELOR, A TUNURILOR, A MIILOR DE CĂLĂREȚI CARE ÎNCEPURĂ SĂ SE RISIPEASCĂ ȘI SĂ ÎNCERCE A SCĂPA CU FUGA.
— ȘI ACUM CE FACEM, CĂPITANE COSTEA? LE ARĂTĂM ȘI DRUMUL DE ÎNTOARCERE?
— NU CRED SĂ MAI FIE NEVOIE, TOMO. CE-I CE-OR SCĂPA TEFERI, L-OR NIMERI ȘI SINGURI...

SFÎRȘIT

Cutezătorii 29

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor artistic: Ioan DONCA. Tehnoredactor: Lucia SICOMAS

1 LEU

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă. 41033